Programové prohlášení vlády

13. 12. 1954

Vážené Národné zhromaždenie, súdruhovia a súdružky, bratia a sestry!

Voľby do Národného zhromaždenia a Slovenskej národnej rady, konané dňa 28. novembra 1954, priniesli slávne víťazstvo Národnému frontu pracujúcich miest a dedín. Toto víťazstvo, ktorým náš ľud presvedčivo dokázal, že stojí pevne a neochvejne, jednotne a svorne za politikou Národného frontu, má veľký nielen vnútropolitický, ale i medzinárodný význam.

Náš ľud prejavil svojím hlasovaním so všetkým dôrazom a morálnou autoritou, ktorú mu dávajú obete a úsilie, vynaložené v boji proti nacizmu, že bezvýhradne podporuje návrhy Sovietskeho sväzu na utvorenie systému kolektívnej bezpečnosti v Európe, že plne stojí za úsilím československej vlády o jeho uskutočnenie, že nemieni trpne sa prizerať obnove nemeckého militarizmu a že je pevne rozhodnutý urobiť všetky nutné opatrenia na zaručenie svojej bezpečnosti. Pobúrenie nad vojnovými parížskymi dohodami, ktoré sledujú bezprostredný cieľ obnoviť útočný militarizmus v západnom Nemecku, a pevná vôľa brániť a ubrániť mier a nezávislosť našej vlasti pred touto hrozbou, sa stali zdrojom veľkej vlasteneckej sily, ktorá ešte pevnejšie zjednotila náš ľud pre jednomyseľnú podporu kandidátov Národného frontu. Prvým a najvyšším príkazom, ktorý dal ľud svojím hlasovaním vo voľbách 28. novembra poslancom vláde Národného frontu, preto je: v jednote so Sovietskym sväzom a ostatnými mierumilovnými krajinami urobiť všetko, využiť všetky sily, možnosti a prostriedky, aby bol zabezpečený mier pre naše domovy, kľud pre našu budovateľskú prácu, úplná bezpečnosť a istá budúcnosť našej vlasti.

Výsledok volieb potvrdil silu ľudovodemokratického zriadenia našej vlasti a pevnú jednotu všetkého ľudu, zomknutého v Národnom fronte pracujúcich miest a dedín pod vedením Komunistickej strany Československa. Svojou takmer stopercentnou účasťou na voľbách a manifestačnou voľbou kandidátov Národného frontu náš ľud dal presvedčivo najavo svoj súhlas s politikou Národného frontu, so socialistickou výstavbou našej republiky. Výsledky volieb sú celonárodným schválením doterajšej politiky vlády Národného frontu, ktorá priniesla mohutný rozmach výrobných síl, rozvoj socialistického demokratizmu, zvýšenie životnej úrovne pracujúcich a upevnenie medzinárodného postavenia našej vlasti. Príkazom všetkého nášho ľudu, vyjadreným vo voľbách, je, aby politika Národného frontu bola i v budúcnosti dôsledne uskutočňovaná. Súčasne vidíme vo víťažných voľbách výraz vôle a odhodlania pracujúcich svojou obetavou prácou zabezpečiť úspech ďalšej výstavby socializmu a úsilia o zaručenie mieru a bezpečnosti nášho štátu.

Politika Národného frontu bola preverená a obstála pri praktickom uskutočňovaní v uplynulých rokoch a bola schválená všetkým našim ľudom pri voľbách do Národného zhromaždenia. Preto nová vláda, menovaná dňa 12. decembra prezidentom republiky, predstupujúc dnes pred nové Národné zhromaždenie, aby mu podľa § 82 Ústavy predložila svoj program a požiadala o vyslovenie dôvery, vyhlasuje, že bude podľa vôle ľudu, vyjadrenej vo voľbách, neochvejne pokračovať v uskutočňovaní politiky Národného frontu.

Vychádzajúc zo smerníc Komunistickej strany Československa - osvedčenej a ľudom uznanej vodkyne a organizátorky socialistickej výstavby našej vlasti - a opierajúc sa o všetky vlastenecké a demokratické sily našich národov, združených v Národnom fronte, a najmä o nerozborný zväzok robotníkov a roľníkov, tvoriaci základ Národného frontu, vynaloží vláda

všetko úsilie na zabezpečenie ďalšieho všestranného plánovitého rozvoja všetkých odvetví národného hospodárstva, na upevnenie nezávislosti, obranyschopnosti a bezpečnosti našej vlasti, na neustále zvyšovanie hmotnej a kultúrnej úrovne ľudu.

V posledných týždňoch - v dôsledku uznesenia londýnskej a parížskej konferencie niektorých západných štátov a v dôsledku snahy západných mocností stoj čo stoj dosiahnuť ratifikáciu parížskych dohôd - vznikla v Európe situácia, ktorá s celou vážnosťou nastolila otázku, ako zaručiť mier a bezpečnosť v Európe, ako znemožniť vzkriesenie militarizmu a utvoriť účinný systém kolektívnej bezpečnosti v Európe.

Parížske dohody stanovia vybudovať v západnom Nemecku silnú, všetkými druhmi zbraní vybavenú armádu tých istých vyvrheľov ľudskej spoločnosti, ktorí ešte len nedávno, zavádzajúc krvavý hitlerovský "nový poriadok", rozsievali smrť a skazu v Európe a vytýčili si za cieľ vykynožiť celé národy - medzi nimi aj národy Československa. Parížske dohody otvárajú nemeckým militaristom cestu k uskutočňovaniu ich revanšistických plánov.

Parížske dohody počítajú s vytvorením vojnového bloku agresívnych kruhov Spojených štátov, Anglie a Francie s nemeckými militaristami, bloku, namiereného proti slobode a nezávislosti mierumilovných európskych krajín. Vládnúce kruhy západných mocností, najmä Spojených štátov, sa teda dali na obdobnú cestu, akou išli pred druhou svetovou vojnou a snažia sa využiť sily nemeckého militarizmu k uskutočneniu svojich imperialistických dobyvačných plánov.

Vládnúce kruhy západných mocností vyvíjajú všemožné úsilie o dosiahnutie čo najrýchlejšej ratifikácie parížskych dohôd. Pokúšajú sa najrôznejšími manévrami oklamať národy západnej Európy, uspať ich bdelosť. Akékoľvek snahy týchto kruhov, vykladať parížske dohody ako opatrenia v záujme mieru a bezpečnosti národov, v záujme vyriešenia európskych problémov včítane nemeckej otázky, smerujú jedine k tomu - obostrieť sieťou lží ľudové masy na Západe a zavliecť ich na cestu vojny.

V skutočnosti bola by ratifikácia parížskych dohôd otvoreným aktom namiereným proti zachovaniu mieru, na zostrenie napätia v Európe a vo svete, na prípravu vojny. Západoeurópske národy by takýto krok nevyhnutne zavliekol do postavenia, znamenajúceho bezprostredné ohrozenie ich životných záujmov. Vlády západných mocností dnes vlastnými rukami stavajú na nohy úhlavného nepriateľa svojich národov - nemecký militarizmus. Právom posudzujú národy všetky takzvané záruky nie ako prekážku obnovy nemeckého militarizmu, ale ako púhy nástroj na oklamanie ľudu. V uskutočňovaní svojich expanzívnych cieľov sa nemeckí militaristi nikdy v histórii neobzerali na nijaké záruky či dohody. Nemožno pochybovať, že západonemecká armáda by starostlivosťou porúrskych kanónových magnátov a wallstreetskych zbrojárskych kráľov v krátkom čase získala vládnúce postavenie v západnej Európe. Svojím úsilím o obnovu nemeckého militarizmu vydávajú vlády západných štátov vlastné národy napospas tým istým silám, ktoré ešte len nedávno pustošili ich vlasť.

Ratifikácia parížskych dohôd by ešte viac skomplikovala celú situáciu v Európe, podkopala možnosť vyriešiť otvorené európske problémy. Parížske dohody znamenajú fakticky odmietnutie vyriešiť nemeckú otázku a ich ratifikácia by znemožnila dosiahnuť dohodu o obnove Nemecka. Tým, ktorí usilujú o urychlenú ratifikáciu parížských dohôd, neide ani za mak o obnovu jednoty Nemecka a o vyriešenie európskych otázok. Naopak, ich cieľom je znemožniť mierové vyriešenie nemeckého problému, zavliecť nemecký ľud do nových krvavých dobrodružstiev, ohrozujúcich samú jeho národnú existenciu. Ich cieľom je premeniť

Európu na oblasť napätia a vojnového nebezpečenstva, zavliecť európske národy do nových vojnových hrôz.

Ratifikácia parížskych dohôd by nevyhnutne viedla k zvýšeniu horúčkovitého zbrojenia. Politika západných mocností, sledujúca remilitarizáciu západného Nemecka a jeho zapojenia do agresívnych západných blokov, je teda v úplnom rozpore s plánom všeobecného obmedzenia zbrojenia, o ktorom sa rokuje v Organizácii Spojených národov.

Ratifikácia a uskutočnenie parížskych dohôd by nepochybne značne zvýšili nebezpečenstvo vojny a ohrozili národnú bezpečnosť mierumilovných európskych štátov, najmä susedov Nemecka. Pre Československo by ratifikácia parížskych dohôd znamenala, že by priam na našej juhozápadnej hranici vyrastala nová wehrmacht, ozbrojený nástroj západonemeckých militaristov a revanšistov, najúhlavnejších to nepriateľov našich národov. Takzvaná politika "z pozície sily", ktorú sa pokúšajú agresívne kruhy napriek všetkým jej neúspechom ďalej presadzovať, by sa v ďalšom vývoji opierala o obnovený nemecký militarizmus, ktorý sa v histórii prejavil ako najdravejší a najkrvilačnejší nepriateľ národov.

Historický význam pre celý ďalší vývoj, pre všetky európske národy, má za tejto situácie moskovská konferencia európskych krajín o zaručení mieru a bezpečnosti v Európe, zvolaná z iniciatívy Sovietskeho sväzu. Táto konferencia znamená začiatok novej etapy v boji národov za mier. Deklarácia, ktorú schválili vlády všetkých zúčastnených krajín, vytyčuje účinnú platformu boja za zaručenie bezpečnosti národov, za zmarenie agresívnych plánov vojnychtivých sil, za uhájenie mieru v Európe a na celom svete.

Deklarácia, ktorá s celou vážnosťou a otvorenosťou odhaľuje pred očami národov vážne nebezpečenstvo súčasnej situácie v Európe, je súčasne mocnou výzvou všetkým európskym krajinám, ukazujúc im cestu k upevneniu a zaručeniu trvalého mieru a bezpečnosti v Európe. Je to cesta odmietnutia parížskych dohôd, zmarenia hanebných plánov na obnovu militarizmu v západnom Nemecku, cesta kolektívnej bezpečnosti všetkých európskych krajín. Systém kolektívnej bezpečnosti by umožnil zjednotiť v záujme zabezpečenia mieru v Európe úsilie všetkých európskych štátov bez ohľadu na rozdielnosť spoločenských systémov.

Vytvorenie takéhoto systému, v ktorom by bola zaručená i plná rovnoprávna účasť nemeckého ľudu, by umožnilo vyriešiť ako nemeckú otázku, tak i ostatné európske problémy. Vytvorenie systému kolektívnej bezpečnosti by zaručilo mier a bezpečnosť všetkým európskym krajinám a umožnilo rozvoj všestranných priateľských stykov medzi nimi. Niet pochybnosti o tom, že za takejto situácie vytvorili by sa všetky predpoklady i pre všeobecné a podstatné zníženie bremena zbrojenia ako pre európske, tak i zámorské štáty. Vytvorenie systému kolektívnej bezpečnosti je teda cestou, ktorá jedine zodpovedá životným záujmom európskych národov, ktorá zodpovedá aj ich vlastným historickým skúsenostiam.

Už pred druhou svetovou vojnou, keď Sovietsky sväz navrhoval vytvoriť systém kolektívnej bezpečnosti proti nebezpečenstvu hitlerovského fašizmu, nemali mnohé európske krajiny porozumenie pre tieto snahy. Spoliehali sa na takzvané záruky a sľuby nemeckých militaristov, na uisťovanie niektorých západných politikov, že vraj ide "len" o boj proti silám socializmu. Druhá svetová vojna priniesla neslýchané hrôzy európskym národom a mnohé z nich za strašných obetí museli bojovať za znovunadobudnutie svojej slobody, potlačenej krvavou čižmou nemeckých militaristov. Udalosti druhej svetovej vojny ukázali, že jedine cesta spoločného úsilia všetkých mierumilovných národov je účinnou cestou k zaručeniu ich slobody a bezpečnosti.

I dnes sú však krajiny, v ktorých sa zabúda na tieto krvavé ponaučenia z druhej svetovej vojny. Vlády niektorých západných štátov, ignorujúc historické skúsenosti, nielen odmietajú systém kolektívnej bezpečnosti, ale dokonca priam napomáhajú obnove nemeckého militarizmu a zúčastňujú sa na vytváraní nového bloku, namiereného proti mieru a slobode európskych národov, bez ohľadu na dôsledky takéhoto počínania. Iné európske krajiny - i keď vyslovujú zásadný súhlas s myšlienkou kolektívnej bezpečnosti - vyhýbajú sa dosiaľ reálnym krokom v tomto smere. Opäť sa robia pokusy dokazovať, že vraj vojnový blok v západnej Európe je namierený len proti niektorým krajinám a že sa nijako nedotýka záujmov druhých štátov. Opäť sa niektoré kruhy chcú spoliehať na takzvané záruky istých mocností a na sľuby nemeckých militaristov. Československá vláda pevne verí, že európske národy nedopustia, aby sa im dostalo patričného ponaučenia, keď už bude neskoro, po rozpútaní nových vojnových síl. Československá vláda verí, že včas nájdu jedine správnu cestu k zaisteniu svojej bezpečnosti a mieru, cestu kolektívnej bezpečnosti európskych krajín.

V dňoch, keď parlamenty niektorých západných krajín začínajú už prerokovávať parížske dohody, má najmä Francia veľkú zodpovednosť za mier a bezpečnosť v Európe. Francúzska vláda, usilujúc o ratifikáciu parížskych dohôd, priamo napomáha obnove militarizmu v západnom Nemecku a tým pomáha do zbrane spoločnému a odvekému nepriateľovi národov našich krajín i všetkých národov Európy, včítane nemeckého národa. História i súčasnosť vytvorili medzi národmi Československa a Francie bohaté a plodné zväzky politické, ekonomické i kultúrne. Nejcennejšie historické skúsenosti učia, že jedine spoločné úsilie o mier a spoluprácu v Európe vyjadrovalo vždy spoločné životné záujmy národov obidvoch našich krajín.

Moskovská konferencia európskych krajín o zaručení mieru a bezpečnosti v Európe ukázala, že národy, zastúpené na tejto konferencii, sa poučili z historického vývoja a že sú pevné rozhodnuté nepripustiť, aby ich vývoj zastihol nepripravené. Ako jasne vyhlasujú v deklarácii moskovskej konferencie, rozhodli sa zjednotiť svoje úsilie a podniknúť v záujme zaručenia svojej bezpečnosti "neodkladné opatrenia, aby proti agresívnym silám uvedeného vojenského bloku západných mocností bola postavená zjednotená moc mierumilovných štátov". Všetky štáty, zúčastnené na konferencii, vyhlásili s plným dôrazom, že v prípade ratifikácie parížskych dohôd urobia "spoločné opatrenia v oblasti organizácie ozbrojených síl a ich velenia, ako i ďalšie opatrenia, potrebné na upevnenie vlastnej obranyschopnosti, aby bránili mierovú prácu svojich národov, zaručili nedotknuteľnosť svojich hraníc a území a zabezpečili obranu pred možnou agresiou".

Československá vláda sa plne postavila za to, aby v prípade ratifikácie parížskych dohôd boli medzi krajinami, zúčastnenými na konferencii, dohodnuté opatrenia na posilnenie a koordináciu ozbrojených síl a na zabezpečenie ich jednotného velenia. Československá vláda dôrazne vyhlásila, že by hrozbe novej západonemeckej wehrmacht, budovanej a vychovávanej v duchu revanšizmu a nenávisti proti našim národom, čelila s rozhodnosťou a dôrazom plne zodpovedajúcim vážnosti veci. Vedomá si plne svojej zodpovednosti za bezpečnosť všetkého ľudu, za nedoktnuteľnosť našich hraníc, urobila by potrebné nové opatrenia pre ďalšie upevnenie obranyschopnosti krajiny, pre také posilnenie bojaschopnosti našej ľudovej armády, aby každému prešla chuť vztiahnuť ruku na naše hranice. V dôsledku toho, že obnovenie útočného militarizmu v západnom Nemecku by znamenalo nebezpečenstvo ohrozenia predovšetkým Československa, Poľskej ľudovej republiky a Nemeckej demokratickej republiky, považuje vláda Československej republiky za nevyhnutné, aby najmä vlády týchto mierumilovných štátov v prípade ratifikácie parížskych dohôd urobili dôrazné spoločné opatrenia pre zabezpečenie svojich hraníc a územia.

Sovietsky sväz i všetky ostatné krajiny demokratického tábora vyvinuli v posledných rokoch nezmerné úsilie vyriešiť sporné či nevyriešené otázky trpezlivým rokovaním a dohodou s príslušnými štátmi v snahe dosiahnuť zmiernenie napätia. Toto úsilie prinieslo niektoré kladné výsledky na prospech všetkých národov. Niekoľko vážnych medzinárodných problémov, ktoré boli po roky ohniskom medzinárodného napätia, podarilo sa úspešne vyriešiť. Tieto výsledky vytvárali predpoklady i pre mierové riešenie ďalších problémov, najmä otázky nemeckej. K riešeniu medzinárodných problémov je, pravda, nevyhnutné, aby na obidvoch stranách bola dobrá vôľa a ochota k dohode a aj ochota dodržať prevzaté záväzky. Londýnske a parížske rokovania západných štátov ukázali, že v otázke Nemecka a vývoja v Európe vôbec západné mocnosti odmietajú cestu vyjednávania a dohody, že sa spreneverili prevzatým medzinárodným záväzkom. Nielen to. Vychádzajúc z mylnej predstavy, že úsilie Sovietskeho sväzu a ostatných demokratických krajín o zmiernenie napätia a ich ochota k dohode sú prejavom slabosti a strachu, rozšírili na Západe tvrdenie, že medzinárodné problémy možno riešiť jedine zvýšením ozbrojenej sily Západu a diktovaním vôle imperialistov Sovietskemu sväzu a ostatným krajinám tábora mieru. Západné mocnosti sa rozhodli s najväčším urýchlením budovať v Európe mocné agresívne sily, opierajúce sa o remilitarizované západné Nemecko, a hnať vývoj veci v Európe k vojne.

Zostávať za tejto situácie na púhych vyhláseniach o ochote k mieru, k vyjednávaniu a k dohode by v skutočnosti znamenalo prihrávať agresívnym silám, uvoľňovať im cestu. Jedinou možnou odpoveďou, jedinou cestou k zaručeniu mieru, jediným spôsobom, ako priviesť agresorov k rozumu, je odpovedať novými opatreniami pre ďalšie zvyšovanie, upevnenie a zomknutie síl tábora mieru, pre ďalšie posilnenie našej obrannej sily, našej ekonomickej a politickej moci - teda podložiť našu mierovú politiku ešte rýchlejším rastom našich materiálnych síl.

Deklarácia štátov, zúčastnených na moskovskej konferencii, je prejavom obrovských síl mieru a demokracie v Európe i vo svete, je dôkazom úplne novej situácie, nového pomeru síl. Proti hrozbe vojny stojí nerozborná hrád za mierumilovných európskych krajín, odhodlaných čeliť akýmkoľvek provokáciám agresorov. Na čele týchto krajín stojí tak mohutná socialistická veľmoc ako je Sovietsky sväz - víťaz nad hitlerovským fašizmom. Mierumilovným európskym krajinám sa dostalo dosiaľ nevídanej podpory šesťstomiliónovej Čínskej ľudovej republiky, ktorej vláda vyhlásila, že plne schvaľuje a rozhodne podporuje všetky opatrenia, predpokladané deklaráciou. Nielen to. Naše národy sa opierajú o sympatie a aktívnu podporu stámiliónov mierumilovných ľudí na celom svete. Agresívne kruhy na Západe musia vziať na vedomie, že akékoľvek pokusy napadnúť naše národy, rozpútať vojnu a zmariť ich pokojný život, by boli rozdrvené a agresori by utrpeli porážku, ktorá by znamenala definitívny koniec i samej existencie imperialistických síl.

Všetok československý ľud prijal s jednomyseľným súhlasom a nadšením deklaráciu účastníkov moskovskej konferencie a so zadosťučinením privítal jednoznačný a rozhodný postoj vlády republiky. V odhodlaní všetkých účastníkov moskovskej konferencie urobiť nové opatrenia pre ďalšie zvýšenie, upevnenie a zomknutie síl tábora mieru, pre ďalšie posilnenie našich obranných síl právom vidí nevyhnutnú podmienku pre zabezpečenie ďalších úspechov našej politiky, zamierenej na zabezpečenie mieru a na spoluprácu medzi národmi, na ďalší mierový rozvoj našej vlasti, na ďalšie zvyšovanie životnej úrovne obyvateľstva.

Československý ľud s najväčším rozhorčením, avšak kľudne a sebavedome čelí vojnovým plánom západných mocností, ich novým pokusom o rozpútanie síl útočného militarizmu v západnom Nemecku. Presvedčil sa, že spojenecké zmluvy, ktoré uzavrel so Sovietskym

sväzom a krajinami ľudovej demokracie, i bratské zväzky, ktoré má so všetkými krajinami tábora mieru, sú obrovskou reálnou silou, ktorá stonásobne zväčšuje jeho vlastnú silu. Je si vedomý toho, že nikdy v histórii neboli jeho vlastné sily tak veľké, ako dnes. Nie zbabelá zradcovská buržoázia, trasúca sa o svoje peňažné mechy, ale silná, sebavedomá, víťazná robotnícka trieda, vedená komunistickou stranou, stojí dnes na čele našich národov, robotnícka trieda v pevnom zväzku s pracujúcimi roľníkmi a inteligenciou - víťazná robotnícka trieda, ktorá sa opiera o plody svojej politiky, o nerozbornú bratskú družbu českého a slovenského národa, o zomknutosť všetkých národností nášho štátu. Nie kapitulantská vláda mníchovanov, ale pevná a rozhodná vláda Národného frontu riadi dnes politiku štátu, vláda, opierajúca sa o plnú dôveru a aktívnu podporu všetkého ľudu, vláda, ktorá včas urobí všetky opatrenia na zaručenie mieru a bezpečnosti našej vlasti. Československý ľud sa opiera o mocný, vyspelý priemysel, ktorý proti predvojnovej dobe viac ako dvojnásobne zvýšil svoju výrobu. Československý ľud vybudoval silnú a bojaschopnú armádu, predchnutú duchom vrelého vlastenectva a odhodlanú uhájiť slobodu a nezávislosť republiky a dať riadne ponaučenie každému drzému rušiteľovi mieru.

Vláda Československej republiky s celou otvorenosťou predstupuje pred svoj ľud a spolu s ním na verejných zhromaždeniach v závodoch i na dedinách prejednáva súčasnú situáciu i opatrenia, aké hodlá urobiť v záujme zaručenia mieru a bezpečnosti našej vlasti. Československá vláda považuje otvorené prerokovanie týchto otázok s najširšími masami nášho ľudu za správné a nevyhnutné, lebo opatrenia na posilnenie nedotknuteľnosti našich hraníc a na zabezpečenie ďalšieho mierového rozkvetu našej vlasti plne zodpovedajú životným záujmom našich národov. Preto tiež všetok náš ľud tieto opatrenia podporuje.

Nech i predseda francúzskej vlády pán Mendés-France s rovnakou otvorenosťou predstúpi pred francúzskych robotníkov a roľníkov a oznámi im, že jeho vláda aktívne podporuje obnovu nemeckého militarizmu, úhlavného to nepriateľa francúzskeho ľudu. To však neurobí ani on, ani jeho kolegovia z iných západných krajín. Neurobia to preto, že ciele parížskych dohôd sú v najostrejšom rozpore so záujmami národov ich krajín. Parížske dohody - to je sprisahanie vojnychtivých imperialistických špičiek západných mocností a nemeckých militaristov proti veci mieru, proti slobode a bezpečnosti europských národov. Ľudové masy a predovšetkým robotnícka trieda stoja proti týmto plánom. Zo dňa na deň sílnie a rastie odpor ľudu i na Západe proti parížskym dohodám, proti remilitarizácii západného Nemecka. Milióny príslušníkov odborových sväzov západonemeckých robotníkov sa vyslovili jasne proti obnove nemeckého militarizmu. Remilitarizáciu odsúdili britské odbory, družstvá i základné organizácie labouristickej strany. Vo Francii, Taliansku i ostatných krajinách sa stále mocnejšie sily plnou váhou stavajú proti uskutočneniu vojnových plánov západných mocností.

Na nás všetkých záleží. Ak národy demokratických krajín utvoria mocnú, nepremožiteľnú hradbu proti silám agresie, ak sa spoja ich sily s mocným bojovným hnutím národov západných štátov proti agresívnym prípravám, potom sa žiadne, sebarafinovanejšie vojnové plány agresívnych kruhov na Západe nebudú môcť uskutočniť. Vo zvýšenej miere platia v dnešnej významnej dobe slová súdruha Stalina, že mier bude zachovaný a upevnený, ak sám ľud vezme vec zachovania mieru do vlastných rúk a ak ju bude brániť do konca.

Vážené Národné zhromaždenie!

Vláda Československej republiky je odhodlaná vynakladať všetko úsilie na zaručenie bezpečnosti a mieru pre náš ľud, na zabezpečenie jeho tvorivej mierovej práce. Najistejšou

cestou k tomu je neustále posilňovať, upevňovať a rozširovať našu bratskú spoluprácu predovšetkým so Sovietskym sväzom, s ktorým nás na večné časy spája historická spojenecká zmluva. Najistejšou cestou k tomu je naša bratská spolupráca s ľudovo - demokratickými štátmi v Európe, s Nemeckou demokratickou republikou, Čínskou ľudovou republikou i s ostatnými krajinami tábora socializmu. Vláda republiky považuje za svoju prednú povinnosť ďalej prehĺbiť a rozšíriť ako hospodársku spoluprácu s týmito štátmi, najmä pokiaľ ide o koordináciu plánov ďalšej výstavby, tak aj spoluprácu v oblasti politickej i v otázkach obrany.

Československá vláda bude súčasne i naďalej vyvíjať všetko úsilie o rozvoj priateľských stykov, predovšetkým hospodárskych a kultúrnych, so všetkými krajinami na základe zásady rovnosti, vzájomného rešpektovania nezávislosti a záujmov všetkých krajin. Vláda vychádza z presvedčenia, že rozvoj takýchto stykov napomáha veci mieru, že vedie k vzájomnému zbližovaniu národov.

Podmienky pre rozvoj spolupráce so všetkými krajinami sú najmä na poli obchodnom. Už desiatky krajin sa presvedčili o tom, že Československo vzhľadom na svoj vyspelý priemysel a zručnosť svojich robotníkov je výhodným partnerom. Najmä mnohé krajiny s málo vyspelým hospodárstvom poznali, že Československo je schopné dodávať dôležité investičné zariadenia pre rozvoj národného priemyslu a že je významným odberateľom domácich surovín a plodín za výhodných podmienok, prinášajúc takto obidvom stranám prospech.

Československá vláda je toho názoru, že záujem mieru vyžaduje nie obmedzovať, ale naopak, rozvíjať styky so všetkými štátmi.

Určité výsledky boli už dosiahnuté v normalizácii a rozvoji našich vzťahov s Juhosláviou. Národy oboch našich krajín majú navzájom pevné historické putá priateľstva. Neraz stáli bok po boku proti silám agresorov, na obranu svojich životných záujmov. Najmä v druhej svetovej vojne sa spoločne preliatou krvou v boji proti nemeckým militaristom spečatilo ich priateľstvo. Vláda Československej republiky, vychádzajúc z toho, že rozširovanie a upevňovanie vzájomných vzťahov oboch krajin slúži veci mieru i záujmom oboch národov, je i naďalej ochotná prispieť k ďalšiemu rozvoju spolupráce medzi obidvoma štátmi.

Československá vláda zastává ďalej názor, že naše styky s Rakúskom by sa mali vyvíjať podľa zásady dobrej a úprimnej spolupráce medzi susedmi. Najmä dnes, keď v súvislosti s úsilím o remilitarizáciu západného Nemecka sa robia pokusy zatiahnuť Rakúsko do siete intríg a oživuje sa volanie istých kruhov po novom anšluse, prospel by rozvoj našich vzájomných stykov veci mieru a záujmom obidvoch našich krajin. Vláda republiky je zo svojej strany ochotná plne podporiť rozvoj takejto spolupráce.

Aj pokiaľ ide o ostatné štáty, blízke i vzdialené, je československá vláda naďalej ochotná v záujme mieru prispievať k zlepšeniu vzájomných vzťahov.

Vláda republiky však s najväčšou bdelosťou a ostražitosťou sleduje a i naďalej bude sledovať vývoj udalostí v Európe i vo svete. Nemožno nevidieť, že parížske dohody nie sú ojedinelou a izolovanou akciou vojnychtivých síl, zamierenou na zostrenie medzinárodného napätia, na prípravu novej vojny. V tom istom čase uzavreli Spojené štáty americké s kuomintanskou klikou na Tajvane hanebnú, provokačnú zmluvu, sledujúcu agresívne ciele proti Čínskej ľudovej republike. Spojené štáty americké stupňujú svoje intrigy v južnom Vietname, snažiac sa zabrániť uskutočneniu ženevských dohôd. Vláda Československej republiky, vedomá si nedeliteľnosti svetového mieru, s najväčším rozhorčením odsudzuje vojnové intrigy a

provokácie. Stojíme pevne na stráži mieru, slobody a nezávislosti našich národov. Urobíme všetko pre zachovanie a upevnenie mieru a veríme, že tento cieľ dosiahneme. Sme však pripravení po boku svojich spojencov a priateľov kedykoľvek odraziť a rozdrviť každý agresívny pokus.

Mobilizácia svetových sil mieru proti remilitarizácii západného Nemecka, proti obnoveniu nacistickej wehrmacht, neobyčejne zvyšuje význam nášho úsilia o rozvoj národného hospodárstva a kultúry v našej republike. Naša práca na výstavbe socializmu, na neustálom zvyšovaní hospodárskej sily a obranyschopnosti nášho ľudovodemokratického štátu, predstavuje nesporne i naďalej náš hlavný prínos v boji za udržanie svetového mieru.

Sledujúc so zvýšenou bdelosťou a ostražitosťou medzinárodný vývoj, dôsledne odrážajúc imperialistické nástrahy a úklady proti bezpečnosti našej republiky, bude vláda Československej republiky pokračovať v organizovaní všestranného plánovitého rozvoja národného hospodárstva a na tomto podklade zabezpečovať trvalý rast životnej úrovne ľudu a rozmach národnej kultúry, sústavne upevňovať vládu robotníckej triedy vo zväzku s malými a strednými roľníkmi v našej vlasti a ďalej ju rozvíjať v duchu socialistickej demokracie, neustále posilňovať bratskú jednotu českého a slovenského národa, jednotu všetkého ľudu a jej základ - nerozborný zväzok robotníkov a roľníkov a upevňovať obranyschopnosť nášho štátu.

Pri organizovaní ďalšieho rozvoja národného hospodárstva sa bude vláda opierať o významné výsledky dosiahnuté v prvej päťročnici v rozvoji národného hospodárstva a predovšetkým v priemysle obetavým pracovným úsilím všetkého ľudu za veľkej podpory Sovietskeho sväzu a bratskej spolupráce s ostatnými krajinami mierového tábora.

V prvej päťročnici bola rýchlym rozvojom ťažkého priemyslu, najmä strojárenstva, vytvorená materiálnotechnická základňa výstavby socializmu.

Splnenie päťročného plánu malo revolučne pretvárajúci vplyv na celú našu spoločnosť. Prinieslo podstatné posilnenie vedúcej úlohy socialistického sektora v našom hospodárstve, upevnenie vedúceho postavenia robotníckej triedy v našej spoločnosti, posilnenie ľudovodemokratickeho zriadenia a značné zvýšenie sily a obranyschopnosti našej vlasti.

Splnenie päťročnice, pozdvihnutie výrobných síl našej vlasti na nový, vyšší stupeň, pripravilo závažnú kvalitatívnu zmenu v našom hospodárstve, vytvorilo predpoklady pre ďalší krok vpred pri uskutočňovaní generálnej línie výstavby socializmu.

Na tomto podklade sme vytýčili úlohu rýchlejšieho zvyšovania životnej úrovne pracujúcich, k uskutočňovaniu ktorej pristúpila vláda podľa svojho vyhlásenia zo septembra minulého roku. Veľkorysý program všestranných opatrení na zvýšenie hmotného a kultúrneho blahobytu rozvinul X. sjazd Komunistickej strany Československa.

Vláda považuje za jednu zo svojich hlavných úloh zabezpečiť podstatné zvýšenie poľnohospodárskej výroby v najbližších dvoch až troch rokov a vytvorenie takých predpokladov v rozvoji celého hospodárstva, ktoré by umožnili trvalý a rýchly rast poľnohospodárskej výroby i v budúcich rokoch. Táto úloha je v plnom súlade so záujmami výstavby socializmu a je mimoriadne zdôraznená i bezprostredným záujmom - záujmom zabezpečenia zásobovania obyvateľstva.

Podstatné zvýšenie poľnohospodárskej výroby môže byť dosiahnuté jedine za predpokladu ďalšieho upevnenia zväzku robotníkov a pracujúcich roľníkov pod vedením robotníckej triedy, za predpokladu bratskej spolupráce robotníckej triedy a roľníctva. Zväzok robotníkov a roľníkov sa zrodil a upevnil v spoločnom boji proti kapitalistickému vykorisťovaniu, v spoločnom boji za to, aby pôda patrila tým, čo na nej pracujú. Teraz je základom zväzku robotníkov a roľníkov spoločné úsilie o podstatný vzrast poľnohospodárskej výroby, o trvalý rast životnej úrovne, ktorý je v záujme ako robotníkov, tak i v záujme malých a stredných roľníkov. Zväzok robotníkov a pracujúcich roľníkov môže byť ďalej upevnený iba vytvorením priaznivých podmienok pre zvýšenie produktivity práce a výroby družstevných a individuálne hospodáriacich malých a stredných roľníkov, všestrannou politickou, materiálnou a technickou pomocou robotníckej triedy a socialistického priemyslu pracujúcemu roľníctvu.

Je teda otázka podstatného zvýšenia poľnohospodárskej výroby predovšetkým otázkou správnych triednych vzťahov robotníckej triedy a roľníctva za podmienok, keď produkcia družstiev a individuálne hospodáriacich roľníkov je ich vlastníctvom a je vyrábaná pre trh. Prostredníctvom trhu, to znamená výkupu, štátneho nákupu a roľníckeho trhu, dostáva sa potom táto produkcia mestskému obyvateľstvu. Ide teda o to, aby bol rozvoj tržných vzťahov všemožne podporovaný, aby boli vytvárené také tržné vzťahy medzi mestom a dedinou, ktoré by v súlade so záujmami celej spoločnosti pomáhali pri vzostupe celého národného hospodárstva, zabezpečovali rast priemyselnej i poľnohospodárskej výroby ako predpokladu rastu životnej úrovne všetkého obyvateľstva, obyvateľstva miest a dedín. Vláda preto dbá o to, aby tržné vzťahy medzi mestom a dedinou a najmä vzájomný pomer cien priemyselných tovarov na jednej strane a výkupných cien poľnohospodárskych produktov v najširšom slova zmysle na strane druhej boli také, aby pri rešpektovaní záujmov celej spoločnosti zabezpečovali roľníkom odbyt ich výrobkov za spravodlivé ceny, aby zabezpečovali rentabilitu poľnohospodárskej výroby, aby v súhlase s požiadavkami hmotnej zainteresovanosti podnecovali k zvýšeniu celej poľnohospodárskej výroby a najmä tých produktov, na ktorých má štát, celá spoločnosť hlavný záujem. Pritom treba zdôrazniť, že hlavnou cestou k zvýšeniu poľnohospodárskej výroby i dôchodkov roľníkov je neustálý rast produktivity práce, zvýšenie tržnej výroby a zníženie nákladov na jednotku výroby. Prevážna časť družstevníkov a individuálne hospodáriacich roľníkov oceňuje pomoc a podporu štátu, chápe svoje povinnosti a považuje za vec svojej vlasteneckej cti dochvíľne plniť dodávky štátu a prispieť takto k splneniu výkupných úloh, ktoré tvoria dôležitú súčasť štátneho národohospodárskeho plánu a sú základom zásobovania pracujúceho ľudu potravinami.

Zvýšená výrobná pomoc robotníckej triedy a socialistického priemyslu pracujúcemu roľníctvu sa prejaví v rýchlom rozvoji mechanizácie poľnohospodárstva, aby boli v čo možno najväčšej miere zmechanizované namáhavé práce a práce vyžadujúce veľký počet pracovných síl, a to tak vo výrobe rastlinnej, ako aj živočíšnej. Vláda bude dbať o posilnenie a ďalšiu výstavbu strojových a traktorových stanic a o to, aby traktory a poľnohospodárske stroje boli plne využité a kvalita mechanizovaných prác zvýšená. Bude venovať všestrannú pozornosť zvyšovaniu úrovne práce strojových a traktorových staníc, aby sa všetky strojové a traktorové stanice stali nástrojom uplatňovania výdobytkov agrotechniky, a bude dbať o to, aby strojové a traktorové stanice vykonávali poľné práce včas a kvalitne. Od vládneho vyhlásenia 15. septembra 1953 bolo dosiahnuté už značné zvýšenie vo vybavení poľnohospodárstva mechanizačnými prostriedkami. Od 15. septembra vlaňajšieho roku do konca tohto roku dodal priemysel poľnohospodárstvu viac ako 10.000 traktorov (prepočítané na traktory o 15 konských silách), z toho viac ako 4/5 traktorov pásových. Ďalej bolo dodané na 800 obilných kombajnov, viac ako 500 repných kombajnov, viac ako 100 kombajnov na ľan, vyše 1.000

trojriadkových vyorávačov repy, vyše 1.000 mláťačiek, takmer 8.500 rozmetávadiel umelých hnojív, výše 3.000 rozmetávadiel maštaľného hnoja, 850 nakladačiek maštaľného hnoja, na 2.000 výfukových rezačiek, takmer 3.500 päťradličných pluhov a vyše 5.800 traktorových sejacích strojov. To sú zaiste pekné výsledky za 15 mesiacov. Vláda sa však s nimi nespokojí a bude zvyšovať najmä dodávky kultivačných strojov a závesného náradia, ako aj rozširovať starostlivosť o mechanizáciu živočíšnej výroby. Súčasne treba dbať o podstatné zvýšenie výstavby moderných zariadení pre poľnohospodársku veľkovýrobu, pri ktorej bude pamätané na maximálnu mechanizáciu práce.

Za veľmi dôležitú úlohu treba považovať plné využitie všetkej poľnohospodárskej ornej pôdy a sústavné zvyšovanie jej úrodnosti. K tomu významne prispeje popri zvýšenej mechanizácii aj zvýšená výroba a dovoz umelých hnojív, rozšírená výroba humusových hnojív a kvalitných osív a sadív.

Vyššie hektárové výnosy rozšíria krmivovú základňu ako hlavný predpoklad zvýšenia živočíšnej výroby. Vyššia úžitkovosť hospodárskych zvierat bude zabezpečovaná aj zvýšenou starostlivosťou o plemenárstvo. Naliehavo treba upozorniť celú poľnohospodársku výrobu a všetkých pracovníkov poľnohospodárskych správ na starostlivé hospodárenie s krmovinami, aby dobré prezimovanie dobytka bolo zabezpečené. Vláda považuje za nevyhnuteľné posilniť poľnohospodárstvo novými pracovníkmi, ktorí by pomohli ovládnuť novú techniku. K úlohám základnej dôležitosti patrí získať a vychovať najmä pracovníkov - odborníkov, agronómov, zootechnikov, opravárov, traktoristov, technikov a inžinierov. Naše poľnohospodárstvo potrebuje skúsených, politicky vyspelých organizátorov, ktorí sú schopní politiku strany a vlády uplatňovať v praxi. Pracovníkom, ktorí prejdú do poľnohospodárstva z priemyslu a z iných hospodárskych odvetví, poskytne vláda materiálnu podporu, aby im tento prechod uľahčila, a súčasne bude vytvárať priaznivé podmienky pre ich prácu a pre ich trvalé zakotvenie v poľnohospodárstve. Veľkú starostlivosť bude vláda venovať školeniu odborných poľnohospodárskych kádrov.

Pokiaľ ide o štátne majetky, bude vláda usilovať o ich konsolidáciu, výstavbu a dobré technické vybavenie, aby sa vo zvyšovaní výroby, opretom o intenzívne využívanie vedy a techniky, stali vzorom socialistického poľnohospodárstva.

Vláda vychádza z toho, že úlohy spojené s podstatným zvýšením poľnohospodárskej výroby sú splniteľné iba za predpokladu, ak dokážeme mobilizovať rezervy vo všetkých sektoroch nášho poľnohospodárstva. Preto považuje za nutné spolu s plnením hlavnej úlohy, ktorou je všestranné upevňovanie jednotných roľníckych družstiev (to jest upevňovanie ekonomické, finančné, organizačné, kádrové a politické) a ich ďalší rozvoj, venovať stálu starostlivosť a konkrétnu podporu individuálne hospodáriacim malým a stredným roľníkom.

Jednotné roľnícke družstvá sú základnou formou socialistickej poľnohospodárskej veľkovýroby, základom trvalého a rýchleho rastu všetkých odvetví poľnohospodárskej výroby. Sú cestou k rýchlemu rastu produktivity poľnohospodárskej práce a k zvýšeniu jej kultúrnotechnickej úrovne, cestou k podstatnému zvýšeniu hmotnej a kultúrnej úrovne života pracujúcich roľníkov. Z radov našich roľníkov vyrástli už tisíce a desaťtisíce nadšených priekopníkov vyšších družstevných socialistických foriem práce a technického pokroku v poľnohospodárstve. Jednotné roľnícke družstvá, v ktorých sa združila najvyspelejšia časť nášho roľníctva, už v našom poľnohospodárstve trvalo a hlboko zakotvili. Naši roľníci si už ani nevedia mnohé dediny bez družstva predstaviť.

Spolu so štátnymi majetkami obhospodarujú jednotné roľníske družstvá III. a IV. typu k 1. októbru tohto roku 44% plochy všetkej ornej pôdy v republike. Značne vzrástli za dobu existencie družstiev ich základné fondy.

Podľa údajov k 1. októbru tohto roku postavili alebo adaptovali jednotné rolnícke družstvá za výdatnej pomoci štátu viac ako 8.000 spoločných veľkých maštalí pre kravy a vyše 9.000 ostatných zariadení pre dobytok. Postavili alebo adaptovali na 5.000 výkrmní ošípaných a vyše 6.000 ostatných zariadení pre chov ošípaných, okrem ďalších iných zariadení, ako sú hydinárne, ktorých postavili družstvá už vyše 8.000, ovčiarne, kôlne atď. I tento rok, rovnako ako vlani, dosiahli jednotné roľnícke družstvá vyššie hektárové výnosy i lepšie výsledky v živočíšnej výrobe než individuálne hospodáriaci roľníci.

Došlo teda k značnej konsolidácii družstiev a štátneho sektora, mnohé jednotné roľnicke družstvá sa ekonomicky a organizačne upevnili. Jednako však neboli ešte zďaleka využité všetky možnosti, ktoré vláda poskytla na podporu poľnohospodárskej výroby socialistického sektora rovnako ako individuálne hospodáriacich roľníkov a neboli zatiaľ vytvorené všetky predpoklady pre rýchlu likvidáciu zaostávania poľnohospodárskej výroby.

Vláda preto vynaloží všetko úsilie pre ďalšie všestranné upevnenie a rozvoj jednotných roľníckych družstiev. Máme všetky možnosti dostať aj zaostávajúce družstvá na úroveň popredných. Príklad kvitnúceho, dobre pracujúceho družstva je hlavným a najpresvedčivejším prostriedkom k získaniu malých a stredných roľníkov pre ďalšie napredovanie družstevnej myšlienky. Tam, kde budú vytvorené vhodné podmienky, bude vláda pomáhať zakladaniu nových družstiev. Za rozhodujúcich činiteľov upevnenia a ďalšieho rozvoja jednotných roľníckych družstiev považuje podstatné zlepšenie ich technického vybavenia a zlepšenie služieb strojových a traktorových staníc, výstavbu moderných zariadení pre poľnohospodársku veľkovýrobu, zvýšenie odbornej a organizačnej úrovne kádrov a rozšírenie členskej základne. Je nepochybné - a výsledky celého radu družstiev to už dnes potvrdzujú - že na tomto podklade dokážu jednotné roľnícke družstvá prednosti družstevnej veľkovýroby, dosiahnu podstatné zvýšenie produktivity práce a výroby, významne zvýšia životnú úroveň družstevných roľníkov.

Vláda bude úprimne podporovať výrobné úsilie individuálne hospodáriacich malých a stredných roľníkov a poskytovať im rastúcu organizačnú a technickú pomoc tak, aby mohli za účinnej pomoci ľudovodemokratického štátu značne zvýšiť výrobu a tým i svoju životnú úroveň. Ľudovodemokratický štát dáva aj individuálne hospodáriacim malým a stredným roľníkom priaznivé podmienky pre zvýšenie výroby a ráta s nimi, lebo i individuálne hospodáriaci roľníci majú možnosť zvyšovať hektárové výnosy.

Otázka konkrétnej pomoci pracujúcim roľníkom je daná jednak záujmom na ďalšom upevnení zväzku robotníkov s pracujúcim roľníctvom, jednak záujmom na podstatnom zvýšení poľnohospodárskej výroby. Máme úprimný záujem na tom, aby malí a strední roľníci sa i pri individuálnom hospodárení v praxi presvedčovali o výhodnosti zväzku s robotníckou triedou. Musíme súčasne mať na zreteli, že i pri čo najrýchlejšom rozvoji hospodárstva a výroby štátnych majetkov a jednotných roľníckych družstiev je dosiahnutie podstatného zvýšenia poľnohospodárskej výroby v terajšej etape prinajmenej rovnakou mierou závislé od zvýšenia výroby u individuálne hospodáriacich malých a stredných roľníkov. Poskytovať podporu výrobnému úsiliu pracujúcich roľníkov je teda naliehavou politickou a hospodárskou úlohou.

Vláda bude preto aj naďalej sledovať politiku priateľského pomeru a pevného spojenectva robotníckej triedy a pracujúcich roľníkov, založeného na spoločnom záujme o všestranný rozvoj ľudovodemokratického zriadenia, na vzájomnej dôvere, bratskej spolupráci a spoločnom úsilí o vzostup výroby a životnej úrovne. Bude dbať o to, aby individuálne hospodáriaci roľníci vskutku všade dostávali zvýšenú pomoc strojových a traktorových staníc i prídely umelých hnojív, aby dedina bola dostatočne zásobovaná drobnými strojmi a hospodárskym náradím, aby roľníci dostávali viac stavebných hmôt a investičného úveru. Pritom budeme neúnavne presvedčovať malých a stredných roľníkov, že ich miesto je v jednotnom roľníckom družstve.

Od toho, ako dôsledne bude vykonávaná politika strany a vlády voči pracujúcim roľníkom, od toho závisí napokon i ďalšia výstavba socializmu na dedine, ďalšie budovanie jednotných roľníckych družstiev, ako aj výstavba socializmu vôbec. Individuálne hospodáriaceho roľníka získame pre družstvo len vtedy, keď ho ešte pri jeho individuálnom spôsobe hospodárenia budeme konkrétnou technickou a organizačnou pomocou presvedčovať o výhodách mechanizácie poľnohospodárskej práce a veľkovýroby. V našich podmienkach, v podmienkach ľudovej demokracie, nestojí poľnohospodárska veľkovýroba ako nepriateľ proti individuálnym malým hospodárstvam. Naopak: je názorným dôkazom toho, o čo viacej prináša roľníkom socialistická veľkovýroba v porovnaní s malovýrobou. Vplýva na to, aby sa roľníci pre vlastnú výhodu a vo vlastnom záujme združovali v jednotných roľníckych družstvách.

Od toho, ako dôsledne bude vykonávaná politika strany a vlády voči pracujúcim roľníkom, družstevným a individuálne hospodáriacim, od toho závisí i ďalšie upevňovanie zväzku robotníkov so všetkými pracujúcimi roľníkmi. Zväzok robotníkov a roľníkov je jadrom nášho Národného frontu, politickým základom nášho ľudovodemokratického zriadenia. Je zdrojom sily a neporaziteľnosti nášho ľudovodemokratického štátu. Čím pevnejší bude zväzok robotníkov a roľníkov, tým pevnejšia a silnejšia bude i naša republika, tým väčšie budú naše politické i hospodárske úspechy. Bez zväzku robotníkov a roľníkov a jeho upevnenia nemôžeme úspešne budovať socializmus na dedine. Bez upevnenia zväzku robotníkov a roľníkov nemôžeme zabezpečiť definitívne víťazstvo socializmu v našej vlasti.

Vláda si je vedomá toho, že sú ešte takí ľudia a pracovníci, ktorí význam zväzku robotníkov a roľníkov a jeho upevňovania nepochopili a jeho pevnosť podkopávajú a narušujú. Sú takí, čo hrubo porušovali nezvratnú zásadu dobrovoľnosti vstupu do jednotných roľníckych družstiev a uchyľovali sa k metódam administratívneho a hospodárskeho nátlaku. Sú takí, čo zväzok robotníkov a roľníkov chápu len ako zväzok robotníkov a družstevníkov a na individuálne hospodáriacich malých a stredných roľníkov sa ako na spojenca robotníckej triedy nedívajú. Sú aj takí, ktorí napríklad politiku podpory výrobného úsilia individuálne hospodáriacich malých a stredných roľníkov považujú za akýsi "taktický manéver" a pod rôznymi zámienkami ju neuskutočňujú alebo prekrucujú. Odvolávajú sa často na to, že podpora výrobného úsilia individuálne hospodáriacich roľníkov vraj znamená posilňovanie kapitalistických prvkov na dedine a živenie malovýrobných predsudkov a ústup od socializmu na dedine. Takíto ľudia nepochopili, že jednotné roľnícke družstvá nebudujeme proti roľníkom, ale naopak spolu s roľníkmi v ich vlastnom záujme. Nepochopili, že podpora výrobného úsilia individuálne hospodáriacich roľníkov je práve podmienkou ďalšej úspešnej socializácie dediny. Sú napokon i takí, ktorí sa domnievajú, že otázky zvýšenia poľnohospodárskej výroby možno riešiť bez širokej a úprimnej práce s roľníkmi, bez dohody s roľníkmi, kancelársko-byrokraticky. Ukázalo sa to aj v poslednom čase pri rozpise plánu poľnohospodárskej výroby na rok 1955, keď orgány poľnohospodárskej správy - a niekde,

žiaľ, i národné výbory - postupovali administratívne, byrokraticky, mechanicky a šablónovite. Nesprávne, administratívne metódy sa zakorenili najmä v práci výkupného aparátu. Úlohou výkupných pracovníkov je zabezpečiť splnenie plánu výkupu všetkých poľnohospodárskych produktov. Predpokladom ich úspešnej činnosti nie sú však administratívne metódy, ale úzkostlivo spravodlivý postup a pochopenie nanajvýš politického významu svojho poslania, ktoré musí prispieť k upevneniu zväzku robotníkov a roľníkov.

Vláda s plnou vážnosťou vyhlasuje, že bude dbať o to, aby bolo v záujme ďalšieho upevnenia zväzku robotníkov so všetkými pracujúcimi roľníkmi dôsledne a všade skoncované s takýmito metódami, aby bolo všade skoncované s nesprávnym postupom voči roľníkom - družstevníkom i individuálne hospodáriacim - či už v otázkach výroby alebo výkupu. Bude prísne postupovať proti tým, ktorí napriek opätovným upozorneniam a varovaniam nedbajú na smernice alebo ich prekrucujú. Vláda považuje sústavné posilňovanie a upevňovanie zväzku robotníkov a roľníkov za svoju prvú najdôležitejšiu úlohu, za najdôležitejšiu podmienku úspešného dovŕšenia výstavby socializmu v našej vlasti.

Splnenie smerníc X. sjazdu Komunistickej strany Československa pre podstatné zvýšenie poľnohospodárskej výroby odstráni zaostávanie poľnohospodárskej výroby za rozvojom socialistického priemyslu a umožní ďalší proporcionálny rozvoj národného hospodárstva na podklade nepretržitého rastu výrobných síl, zabezpečí zásobovanie pracujúcich potravinami a priemysel poľnohospodárskymi surovinami a tým ďalší rast hmotnej a kultúrnej úrovne všetkého ľudu v súlade so základným ekonomickým zákonom socializmu - otvára nám veľkolepú perspektívu výstavby socializmu na dedine.

Vláda nezakrýva, že dosiahnuť podstatné zvýšenie poľnohospodárskej výroby v krátkom čase dvoch až troch rokov je úloha ťažká. Dokázali sme však už splniť rovnako ťažké i ťažšie úlohy. Dokázali sme v krátkom čase obnoviť vojnou rozrušené hospodárstvo a dokázali sme zvýšiť v päťročnici priemyselnú výrobu na viac než dvojnásobok. Dokázali sme od minulého roku významne zmierniť zaostávanie uhoľnej ťažby a výroby elektrickej energie. Dokázali sme od minulého roku zvýšiť reálnu mzdu o plných 20% a neporovnateľne zlepšiť zásobovanie obyvateľstva. Niet pochýb o tom, že i úlohu podstatného zvýšenia poľnohospodárskej výroby úspešne splníme. Máme pre to všetky podmienky. Máme mohutný a vyspelý strojárenský priemysel, ktorý je schopný urobiť v krátkom čase doslova prevrat vo vybavení poľnohospodárstva novou technikou, aby sa tak naše poľnohospodárstvo stalo po sovietskom poľnohospodárstve najmechanizovanejším na svete. Sme schopní podstatne zvýšiť dodávky umelých hnojív a stavebných hmôt. Máme však predovšetkým - a na to spoliehame - vyspelú robotnícku triedu a zdatné roľníctvo, kvalifikovaných konštruktérov a agronómov a stále rastúcu aktívnu podporu a pomoc všetkého pracujúceho ľudu.

Záleží na nás všetkých, na pracovníkoch v poľnohospodárskej správe a na strojových a traktorových staniciach, na pracovníkoch výkupného aparátu, strojárenstva a chemického priemyslu - a predovšetkým na samých družstevníkoch a ostatných pracujúcich roľníkoch - a záleží na dobrej práci národných výborov, aby sme už v nastávajúcom hospodárskom roku urobili významný krok vpred dôsledným plnením všetkých úloh, ktoré nám štátny národohospodársky plán na rok 1955 ukladá.

Našu všestrannú starostlivosť si vyžaduje i naďalej rozvoj ťažkého priemyslu, ktorý zostáva trvale základom rozvoja celého národného hospodárstva. Do budúceho plánovacieho obdobia vchádzame za veľkého rozmachu nášho hospodárstva, so značnými úspechmi, ale aj s citeľnými nedostatkami. Na prahu druhej päťročnice, ktorá bude v rokoch 1956-1960 a ktorá

bude znamenať rozhodujúci krok k dovŕšeniu výstavby socializmu v našej vlasti, stoja pred nami v oblasti národného hospodárstva smelé a zodpovedné úlohy. Ich plnením zabezpečíme proporcionálny rozvoj národného hospodárstva, ktorý je predpokladom rýchleho rastu výroby ako podmienky trvalého rastu hmotnej a kultúrnej úrovne obyvateľstva, podstatne zvýšime hospodársku a politickú silu našej republiky a ešte lepšie ju zabezpečíme proti prípadnému nepriateľskému napadnutiu.

Za kľúčové otázky našej hospodárskej výstavby treba i pre ďalšie obdobie považovať ťažbu uhlia a rúd a výrobu elektrickej energie. Preto bude vláda i naďalej venovať značné prostriedky na zabezpečenie rozvoja týchto odvetví. Prírastok v ťažbe uhlia činí v tomto roku 4,5 milióna ton. V budúcom roku sa zvýši ťažba čierneho uhlia o 6,1% a hnedého uhlia taktiež o 6,1%. Výroba elektrického prúdu sa oproti vlaňajšiemu roku zvýšila o 9% a v budúcom roku sa zvýšia inštalované výkony o 15,5% a výroba elektriny o 10,6%. Tieto čísla svedčia o významných výsledkoch, ktoré sme v rozvoji palív a energetiky dosiahli. Vďaka týmto výsledkom zlepšilo sa zásobovanie národného hospodárstva palivom a elektrickou energiou. No, i tak treba považovať dnešný stav za neuspokojivý. Ťažba uhlia sa dosiahla i nedeľnými smenami a niet ešte zďaleka žiadúcej rovnomernosti v plnení plánu. Naďalej trvá neprípustné zaostávanie využitia mechanizácie a v baníctve sme ešte nedokázali v širšom meradle zaviesť pokrokové metódy ťažby. Slabým miestom je kvalita uhlia, čo značne znižuje výsledky ťažby. Naďalej zaostáva výstavba baní a energetických diel. S týmito nedostatkami nemožno zabezpečiť trvalý rast ťažby uhlia a výroby elektrickej energie, ako to vyžaduje naliehavá potreba národného hospodárstva a zabezpečenie pracujúcich teplom a svetlom. K zabezpečeniu trvalého rastu ťažby uhlia treba zintenzívniť a systematicky robiť geologický prieskum, pripravovať nové zásoby uhlia, dosiahnuť prenikavé úspechy vo výstavbe nových baní i pri mechanizácii prác a zabezpečiť stále pracovné sily pre baníctvo. Naším cieľom je dosiahnuť v palivách značné rezervy. Vo výrobe elektrickej energie treba rozšírením kapacít elektrární a výstavbou nových tepelných a vodných elektrární odstrániť disproporcie medzi potrebami národného hospodárstva a pomalým vzostupom výroby elektriny, zabezpečiť výrobe elektrickej energie predstih pred potrebami národného hospodárstva, aby mohli byť uspokojené potreby elektrifikácie priemyslu, dopravy a poľnohospodárstva. Preto vláda a s vládou všetok pracujúci ľud očakáva od pracovníkov na úseku Ministerstva palív a energetiky, že účinnými opatreniami odstránia vážne nedostatky vo svojej práci a vytvoria tak základný predpoklad pre proporcionálny rozvoj národného hospodárstva a pre plné uspokojenie potrieb našich domácností uhlím a elektrickou energiou.

Pre podstatný rozvoj a rozšírenie ťažby železných rúd a rúd farebných kovov je rozhodujúce úpravárenstvo. Kladieme veľký dôraz na plnenie výstavby hrudkovní a iných zariadení a na ďalší rozvoj výskumníctva a geologického prieskumu na tomto úseku.

Vynikajúce postavenie v ďalšom rozvoji nášho priemyslu a celého národného hospodárstva má naša strojárenská výroba. Objem strojárenskej výroby sa za päťročnice strojnásobil. Strojárenská výroba má dnes kľúčový význam pre všetky odvetvia národného hospodárstva. Je jej veľkou úlohou zabezpečiť, aby bola spoľahlivým základom pozdvihnutia technickej úrovne nášho hospodárstva na nový, vyšší stupeň rýchleho rastu mechanizácie a automatizácie našej výroby a tým rastu produktivity práce a zmenšovania driny robotníkov. Od strojárenskej výroby závisí zabezpečovanie ďalšieho rozvoja uhoľného priemyslu a energetiky, zabezpečenie rýchleho rozmachu geologického prieskumu, zvýšenie ťažby železnej rudy a surovín všetkého druhu, ako i zabezpečenie podstatného zvýšenia mechanizácie poľnohospodárstva. Strojárenstvo je dnes nielen dodávateľom strojných zariadení pre všetky odvetvia národného hospodárstva, ale musí byť schopné - vzhľadom na

úsilie západných mocností ratifikovať parížske dohody a remilitarizovať západné Nemecko - vyrobiť pre našu ľudovú armádu v dostatočnom množstve bojovú techniku najvyššej svetovej úrovne. Okrem toho má aj rozhodnujúce postavenie v našom zahraničnom obchode. Od dobrej práce strojárenstva závisí preto v podstatnej miere ďalšie úspešné napredovanie nášho národného hospodárstva a upevnenie obranyschopnosti nášho štátu. Vláda vytyčuje preto pred pracovníkov strojárenstva ako nanajvýš naliehavú úlohu zlepšiť organizáciu práce, najmä prísun materiálu na pracovisko, zlepšiť prípravu výroby a organizáciu projekčných prác a takto dosiahnuť podstatné zvýšenie produktivity práce.

Potom bude možné dodacie lehoty nielen dodŕžať, ale aj značne skrátiť. Ďalej žiadame od pracovníkov strojárenstva, aby boli priekopníkmi technického pokroku a plne podporovali iniciatívu konštruktérov a zlepšovateľov, popredných technikov, majstrov a robotníkov. Je vecou cti našich strojárov, ktorí sa svojimi výrobkami preslávili na celom svete, aby naše československé strojárenstvo kráčalo v prvých radoch svetového pokroku, dodávalo nášmu národnému hospodárstvu stále dokonalejšie stroje a tvorilo tak spoľahlivú základňu technického rozvoja poľnohospodárstva, všetkých priemyselných odvetví a dopravy.

Zodpovedné úlohy v ďalšom rozvoji národného hospodárstva pripadajú doprave. Aby doprava mohla splniť zvýšené požiadavky a nehamovala plynulé zásobovanie národného hospodárstva a jeho chod, musíme zvýšit jej úroveň. Ide predovšetkým o lepšie využitie dopravného parku, správne zladenie jednotlivých druhov dopravy, aby boli vylúčené zbytočné prepravy, o urýchlenie obehu vozňov, o mechanizáciu nakladacích a vykladacích prác, o lepšie zaobchádzanie s lokomotívami a vagónmi a na neposlednom mieste aj o bezpečnosť a pravidelnosť dopravy. V záujme rozvoja dopravy bude sa vláda v nastávajúcich rokoch starať o obnovu železničných tratí a hradských, o doplnenie strojového parku a o elektrifikáciu železníc.

Význačným rysom dnešného obdobia našej priemyselnej výstavby je zvýšenie starostlivosti o rast výroby spotrebných tovarov, pričom súčasne s kvantitatívnym rastom žiadame zvýšenie kvality spotrebných tovarov a rozšírenie ich sortimentu. Peňažná reforma a zrušenie lístkového systému vytvorili pre toto úsilie priaznivé predpoklady a za pol druha roka od peňažnej reformy dosiahli sme v tomto úsilí pozoruhodné výsledky. Naša výroba potravín, textilu, obuvi a výroba strojárenských závodov snaží sa vyhovieť stále rastúcim a náročnejším požiadavkám spotrebiteľov a prisúva do siete štátneho a družstevného obchodu v čoraz hojnejšom množstve kvalitné výrobky. Výstižným svedectvom vzostupu životnej úrovne pracujúcich je neustále rastúci dopyt po kvalitných výrobkoch, ktoré svojím rozsahom niekoľkonásobne prevyšujú u všetkých druhov tovarov predvojnové pomery. Kvalitatívne i kvantitatívne rastúce potreby poháňajú výrobu vpred a našou povinnosťou je zabezpečiť, aby výroba čoraz lepšie a plnšie uspokojovala stále vyššie nároky pracujúcich. V oblasti zásobovania potravinami bude úsilie vlády zamerané na zvýšenie spotreby potravin živočíšneho pôvodu: mäsa, tukov, vajec, mlieka, ako aj na podstatné zvýšenie spotreby zeleniny a ovocia, ďalej na celkové zlepšenie skladby potravín podľa požiadaviek hygieny, vkusu a správnej výživy.

V oblasti priemyselných spotrebných tovarov bude vláda dbať o to, aby hľadaný sortiment bol v predajniach v dostatočnom množstve, aby sa ďalej zvýšila a skvalitnila úroveň všetkých výrobkov, najmä textilu a koženého tovaru, a aby naši pracujúci dostávali nielen kvalitný tovar, ale aj tovar krásny a vkusný.

Slabým miestom nášho úsilia o zvýšenie životnej úrovne pracujúcich ostáva bytová výstavba. Úlohy v bytovej výstavbe sa neplnia a naši stavbári ostali dlžní pracujúcim i v tomto roku tisíce bytov. Vážne sťažnosti sa vyskytujú stále proti kvalite bytov a týkajú sa jednak chýb v projekcii a jednak nedostatkov v stavebnomontážnych prácach. Vláda apeluje na projektantov a všetkých pracovníkov v stavebníctve a výrobe stavebných hmôt, aby považovali odstránenie nedostatkov v investičnej výstavbe a osobitne v bytovej výstavbe za úlohu nanajvýš naliehavú a významnú. Vláda bude venovať všetko úsilie a vytvorí všetky predpoklady pre to, aby tempo bytovej výstavby sa zrýchlilo a bytová výstavba se skvalitnila a zlepšila. K tomu je potrebné na každom mieste bytovú výstavbu riadne projekčne a organizačne pripraviť, zabezpečiť čo najširšie používanie prefabrikátov a uplatňovať v najväčšej možnej miere priemyselné metódy práce.

Vláda nepovažuje za uspokojivú vo väčšine miest a obci doterajšiu úroveň služieb. Povedie preto národné výbory k sústavnejšej a hlbšej starostlivosti o skvalitnenie, zrýchlenie a zlacnenie služieb a opráv. Za dôležitú súčasť starostlivosti o človeka považujeme úpravu a zveľadenie našich miest a obcí, dodržiavanie čistoty, vysadzovanie stromčekov, budovanie parkov a ihrísk. Žiadame národné výbory zvýšiť pozornosť na krásny vzhľad budov a námestí, aby naše mestá a dediny tvorili dôstojné prostredie pre nášho pracujúceho človeka - hospodára našej republiky a budovateľa socializmu. Veľkú pozornosť bude vláda venovať aj v budúcnosti rýchle rastúcim kultúrnym potrebám pracujúcich. Preto musí byť naše úsilie zamerané na ďalšiu výstavbu nových škôl, na ďalšiu výstavbu závodných klubov, osvetových domov a iných kultúrnych zariadení. Vláda bude na ich výstavbu venovať značné prostriedky a je čestnou úlohou školských a osvetových pracovníkov, odborárov a najmä všetkých kultúrnych pracovníkov starať sa o to, aby všetky naše školy a kultúrne stánky stali sa vyhňami výchovy nového, socialistického človeka.

Druhý päťročný plán bude zladený s dlhodobými plánmi Sovietskeho sväzu a ľudovodemokratických štátov, aby mohli byť v najširšej miere využité výhody hospodárskej spolupráce a priaznivých podmienok jednotlivých krajín.

Vážené Národné zhromaždenie, poslanci - zástupcovia pracujúceho ľudu!

Náš program, to je program ďalšieho rozvoja národného hospodárstva a kultúry, to je program zabezpečenia vysokej životnej úrovne ľudu, to je program zaručenia mieru a bezpečnosti našej republiky. Na plnenie tohto programu mobilizuje robotníkov, roľníkov a pracujúcu inteligenciu štátny plán rozvoja národného hospodárstva na rok 1955, ktorý bude dôležitým rokom nástupu do druhej päťročnice. Dnešné obdobie socialistickej výstavby sa významne líši od obdobia prvého päťročného plánu. V prvej päťročnici išlo o to, vybudovať v hospodárstve materiálno-technickú základňu socializmu, uskutočniť mohutnú priemyselnú výstavbu, rozvinúť odvetvia ťažkého priemyslu a zmeniť štruktúru československého hospodárstva. Dnes dozreli predpoklady, aby sme popri ďalšom rozvíjaní ťažkého priemyslu riešili úlohy takého historického dosahu, ako je sústavné zvyšovanie poľnohospodárskej výroby, zabezpečenie palivovej, energetickej a surovinovej základne národného hospodárstva a primeraný rozvoj výroby spotrebných tovarov a ostatných odvetví, ktoré majú bezprostredný vplyv na životnú úroveň pracujúcich.

Pre splnenie týchto nových úloh bolo nutné isté preskupenie našich hospodárskych síl a prostriedkov. Nový presun síl nemožno uskutočniť naraz, zo dňa na deň, a bez ťažkostí. Je spojený so zmenami výrobných programov v závodoch, v úprave organizačných vzťahov, s

presunom pracovných síl, s novými a vyššími nárokmi na ich znalosti a kvalifikáciu, s vyššími požiadavkami na organizáciu, riadenie a plánovanie hospodárstva.

Výsledky, ktoré sme dosiahli najmä od peňažnej reformy, svedčia o úspechu nastúpenej cesty. Tri razy boli znížené maloobchodné ceny, upravené boli normy povinných dodávok, výkupné ceny poľnohospodárskych výrobkov a urobený bol celý rad ďalších opatrení. Tým podstatne vzrástli reálne mzdy robotníkov a zamestnancov a dôchodky roľníkov. No s mnohými ťažkosťami sme sa ešte nevyrovnali. Úspech nášho ďalšieho úsilia závisí preto predovšetkým od toho, aké účinné opatrenia podnikneme na odstránenie vážnych slabín a nedostatkov v našej práci, ako je nerovnomerné plnenie výrobných úloh, neplnenie dodávok v určených termínoch a predpísanej kvalite, zhovievavý postoj k porušovaniu štátnej disciplíny a iné. Na dvoch ukazateľoch sa najvýraznejšie zračí úroveň práce našich hospodárskych orgánov a celkový výsledok ich úsilia. Je to rast produktivity práce a zníženie vlastných nákladov. Vývoj produktivity práce a znižovanie vlastných nákladov vážne zaostáva za potrebami dnešného obdobia. Uskutočňovanie smerníc X. sjazdu Komunistickej strany Československa, rozvíjanie výroby na novej, vyššej úrovni a uspokojovanie nových požiadaviek obyvateľstva, ako aj zvýšené požiadavky zaručenia mieru a bezpečnosti našej vlasti kladú nevyhnuteľne nové, podstatne vyššie nároky na úroveň celej našej hospodársko-organizátorskej práce a stavajú na denný poriadok s celou naliehavosťou veľmi vážne úlohy.

Ide predovšetkým o dosiahnutie potrebného rastu produktivity práce. Vzrast objemu výroby v priemysle a v poľnohospodárstve chceme v budúcich rokoch dosiahnuť v podstatnej časti zvýšením produktivity práce. Zvlášť naliehavá je úloha zvýšenia produktivity práce v baníctve, stavebníctve, strojárenstve, poľnohospodárstve a doprave. Vo všetkých týchto odvetviach sa zvlášť výrazne ukazuje, že kľúčom, rozhodujúcim činiteľom zvýšenia produktivity práce je dobré využitie strojov, čo zase predpokladá nielen stále rastúcu technickú úroveň našich kádrov, ale najmä do všetkých podrobností premyslenú organizáciu práce, dokonalú vzájomnú zladenosť všetkých pracovných úsekov a pevnú pracovnú a technologickú disciplínu. V celom rade odvetví predvídame ďalší vzrast mechanizácie a automatizácie výrobných procesov a našim pracovníkom poskytujeme značné prostriedky na zvýšenie produktivity práce na základe technického pokroku. Dôležité je, aby o rast produktivity práce sa bojovalo na každom pracovisku, aby produktivita práce vzrástla nielen vzhľadom na produktívnych zamestnancov vo výrobe, ale i vzhľadom na celkový počet pracovníkov, včítane zamestnancov režijných, pomocných a administratívnych.

Vláda je presvedčená, že pracujúci našich závodov a polí, našich projekčných a konštrukčných kancelárií, našich výskumných ústavov, budú plne podporovať úsilie strany a vlády o zvýšenie produktivity práce, že na svojom pracovisku vyvinú činorodú iniciatívu a rozvinú socialistické súťaženie o ďalšie zvýšenie produktivity práce, o plnenie a prekračovanie plánovanej produktivity práce vo všetkých odvetviach národného hospodárstva. Máme vyspelé národné hospodárstvo a pritom máme ako v priemysle, tak v poľnohospodárstve veľké rezervy. Ide teraz o to, dokázať ich v maximálnej miere využiť. Dokážeme to sústredeným úsilím strany, vlády, celého štátneho a hospodárskeho aparátu a všetkých pracujúcich. Len tak, keď budeme podstatne zvyšovať produktivitu práce a zároveň podstatne znižovať vlastné náklady, budeme môcť i pri ďalšom posilnení bezpečnosti republiky v prípade ratifikácie parížskych dohôd zabezpečiť i vysokú životnú úroveň pracujúcich. Proto treba úlohy, ktoré v otázke produktivity práce a vlastných nákladov vytyčuje štátny plán rozvoja národného hospodárstva na rok 1955, považovať za minimum.

Dôležitým nástrojom zvýšenia produktivity práce je dôsledné uplatňovanie socialistickej zásady mzdovej politiky, odmeňovanie podľa kvantity a kvality vykonanej práce. Musíme si priznať, že týmto nástrojom narábajú mnohé hospodárske organizácie ešte veľmi slabo. Stále ešte silné tendencie rovnostárstva vážne oslabujú mzdovú politiku ako nástroj zvýšenia produktivity práce. Tam, kde dobrá práca sa odmeňuje rovnako ako zlá práca, tam, kde vyššia kvalifikácia a zodpovednosť sa nehonorujú, kde niet hmotnej zainteresovanosti na dosiahnutí vyššieho výkonu alebo vyššej kvalifikácie, ochabuje záujem i o socialistické súťaženie i o zvýšenie produktivity práce. Preto bude vláda venovať zvýšenú pozornosť boju proti škodlivým tendenciám rovnostárstva a za dôsledné uplatňovanie správnych a spravodlivých zásad socialistickej mzdovej politiky.

Vláda považuje za potrebné upozorniť všetky hospodárske organizácie, podniky a závody na potrebu ďalej upevňovať režim hospodárnosti, ktorý sa má predovšetkým prejaviť v znížení vlastných nákladov výroby, dopravy a obehu tovarov. Spolu s rastom produktivity práce je najdôležitejším zdrojom znižovania vlastných nákladov úspora surovín, palív a elektrickej energie. Žiaľ, máme ešte nemálo závodov, ktoré sa domnievajú, že stačí uložené úlohy plniť a nezáleží na tom, za akú cenu boli splnené. Dobrí a svedomití pracovníci nemôžu tak postupovať, ale budú vždy vedení úsilím, aby uložené úlohy splnili s minimálnym nákladom. A v tomto úsilí budú sa opierať o široké masy robotníkov a roľníkov, ktorí dobre chápu, že každá ušetrená koruna je ďalším zdrojom zvýšenia životnej úrovne a rozmnoženia bohatstva našej vlasti. Vláda bude preto trvať na podstatnom zosilňovaní finančnej a hospodárskej disciplíny a na dôslednom uplatňovaní zásady rentability.

V súvislosti s našimi všestrannými úlohami nadobúda mimoriadnu naliehavosť upevnenie štátnej a pracovnej disciplíny na všetkých úsekoch štátneho a hospodárskeho života.

Vo všetkých závodoch, na všetkých pracoviskách treba vyhlásiť ostrý boj proti lajdáctvu, absencii a fluktuácii, neukáznenosti. Treba dnes postaviť otázku upevnenia disciplíny v celom jej politickom dosahu - ako otázku vlasteneckej povinnosti každého občana. Nemožno pochybovať, že všetci naši pracujúci túto otázku správne pochopia a že otázka boja za upevnenie štátnej a pracovnej disciplíny sa stane vecou všetkého ľudu. So zreteľom na nové požiadavky a v záujme zlepšenia práce hospodárskych orgánov bude vláda uskutočňovať líniu zjednodušenia a decentralizácie plánovania materiálno-technického zásobovania, zvyšovať iniciatívu, zodpovednosť a autoritu riaditeľov závodov, a to tak vo výrobe, ako aj v hospodárení.

Náš ľud na početných zhromaždeniach a manifestáciách vyslovil súhlas s deklaráciou účastníkov moskovskej konferencie a na pokusy o obnovenie nemeckého militarizmu odpovedá novými pracovnými záväzkami, zvýšeným úsilím o rozvoj výrobných síl. Za uplynulé obdobie socialistickej výstavby podstatne vzrástla hospodárska sila a moc nášho štátu. Keby došlo k ratifikácii parížskych vojnových dohôd, urobíme všetky opatrenia na ďalšie posilnenie obranyschopnosti našej vlasti. Pokusy obnoviť zločinnú nacistickú armádu a premeniť západné Nemecko na nástupište imperialistických vojnových podpaľačov vyvolávajú nielen spravodlivé rozhorčenie všetkých československých vlastencov, ale i zvyšujú ich odhodlanie obetavou prácou prispievať čo najviac k ďalšiemu rastu hospodárskej a politickej sily našej ľudovodemokratickej republiky. Náš ľud plne pochopil, že svojím pracovným úsilím bráni dnes vec svetového mieru, vec slobody a nezávislosti svojej vlasti.

Vážené Národné zhromaždenie!

Vláda predstupuje pred vás ako vláda Národného frontu pracujúceho ľudu miest a dedín. Dnešný Národný front je nielen výrazom toho, ako sa od roku 1948 upevnila a prehĺbila úzka súčinnosť Komunistickej strany Československa s druhými politickými stranami Národného frontu a masovými organizáciami nášho ľudu, ale i výrazom vôle a aktívnej súčinnosti najširších más bezpartajných ľudí. Národný front stelesňuje dnes v najširšom meradle zväzok všetkých verných občanov našej vlasti bez rozdielu politického presvedčenia, bez rozdielu národností, bez rozdielu náboženského vyznania, bez rozdielu povolania. Vláda Národného frontu sa teda dnes opiera o ďaleko mohutnejšiu základňu ako kedykoľvek v minulosti, opiera sa o najširšiu vlasteneckú jednotu všetkého československého ľudu.

Vlastenecký program vlády Národného frontu pre budúce obdobie zahrňuje veľké, smelé, ale zároveň náročné a ťažké úlohy. Tieto úlohy na poli hospodárskej a kultúrnej výstavby nevyhnuteľne a zákonite vyplývajú z nášho úsilia zabezpečiť úspešné uskutočňovanie smerníc X. sjazdu Komunistickej strany Československa. Pokračovať všetkými silami v ich plnení ukladá vláde Národného frontu jej povinnosť k pracujúcemu ľudu, k našej ľudovodemokratickej vlasti, k jej šťastnej budúcnosti.

Vláda Národného frontu je presvedčená, že náš ľud s vlasteneckým zápalom a v pevnej jednote bude pokračovať v diele socialistickej výstavby, aby naša vlasť bola ešte bohatšia a krajšia, ešte silnejšia a mocnejšia, aby bola šťastným domovom všetkého nášho ľudu.

Vláda Národného frontu pevne verí, že Národné zhromaždenie jej vysloví svoju dôveru a poskytne plnú podporu v boji za zachovanie mieru a šťastný život nášho ľudu.

Vpred do ďalšieho boja za vybudovanie socializmu v našej vlasti, za ešte mocnejšiu a silnejšiu ľudovodemokratickú Československú republiku!

Vpred do d'alšieho boja za zmarenie vojnových plánov agresívnych síl na západe, do boja za mier, za spoľahlivé zaručenie bezpečnosti našej vlasti a nedotknuteľnosti našich hraníc!

Vpred za ďalšie rozšírenie spolupráce demokratických krajín, za ďalšie posilnenie a upevnenie nepremožiteľného tábora socializmu, vedeného veľkým Sovietskym sväzom!

Přednesl předseda vlády Viliam Široký